

Ofensiva islàmica per aconseguir que la seva sigui una religió com les altres

A l'estat francès viuen gairebé set milions de musulmans. L'afer de les caricatures de Mahoma amoïna els francesos, ja que justament va ser un diari francès el primer a reproduir les caricatures.

“**E**m fan pensar en aquesta gent que diuen que són partidaris del restabliment de la pena de mort, però només per als crims greus. És que volien aplicar-la als qui aparquen en doble fila?”,

es pregunta l'escriptor Mathieu Lindon, comparant aquesta actitud amb els qui pretenen que “la llibertat d'expressió està molt bé, però sempre que no ofengui ningú”. Per a ell no hi ha dubte: calia publicar les caricatures de Mahoma.

“Les llibertats, quan no es fan servir, es rovellen.” Per a l'historiador catòlic Jean Delumeau, gran especialista de la por al llarg dels temps, “la lluita contra la blasfèmia és avui una manera d'expressar un ressentiment i de federar les

'Charlie Hebdo', la satànica revista satírica

El diari *France soir* va ser el primer a França a publicar íntegrament les caricatures de Mahoma originàriament encarregades pel danès *Jyllands-Posten*. La iniciativa va costar el càrrec al director, que va ser cessat fulminantment pel propietari, un milionari d'origen egipci. *Charlie Hebdo*, un setmanari satíric, en va prendre el relleu. "Vaig decidir, de comú acord amb tota la redacció, que calia solidaritzar-se amb el director cessat i, sobretot, que calia publicar les caricatures per defensar la llibertat d'expressió, que és un fonament de la nostra democràcia", diu Philippe Val, el director del setmanari, que habitualment té un tiratge de 120.000 exemplars però que aquest cop ha estat de més de 450.000.

"Una part de l'èxit de vendes s'explica per una actitud ciutadana de contra-boicot. En determinats països islàmics han volgut boicotejar els productes danesos, i això ha fet que molta gent, per manifestar la seva solidaritat, comprés *Charlie Hebdo*".

La revista té una història moguda. Va ser creada el 1960, sota el nom de *Hara-Kiri*, "setmanari bestiota i malintencionat", segons una fórmula que es va fer cèlebre. El 1970, pel fet de

riure's de la mort del general De Gaulle, va ser tancat per censura. Els seus autors van rebatejar l'invent com a *Charlie Hebdo* i van tornar-hi tot seguit. Durant la dècada dels cinquanta passà greus dificultats econòmiques i fins va desaparèixer un bon temps per reaparèixer el 1992, ara amb un equip de 35 persones, 15 de les quals són dibuixants. No té publicitat i es ven a 2 euros l'exemplar. "No tenir publicitat és una garantia d'independència."

El president Chirac, en consell de ministres, es va referir a l'embolic provocat per les caricatures i va voler quedar bé a l'opinió pública dels països musulmans –almenys amb aquella opinió pública que té dret a manifestar-se– dient que "condemnaven les provocacions manifestes susceptibles d'atiar i brillosament les passions". Per a Philippe Val, "el discurs polític ha estat lamentable en aquest cas. No hi ha cap provocació en el nostre comportament. La provocació va començar molt abans i no són uns dibuixos a la premsa el que ha provocat una guerra a l'Iraq, per posar només un exemple".

Val va trobar un cert suport al *Nouvel Observateur* o a *L'Espresso*, que també van publicar –totalment o parcialment–

masses contra l'enemic que, no ens equivoquem, no són els dibuixants danesos, sinó el conjunt de l'Occident". Per a Delumeau, "el món musulmà se sent inferior respecte a Occident des de final del segle XVII, quan es fa evident el declivi de l'imperi otomà. A més, poc després els britànics s'instal·laren a l'Índia i el món àrab fracassà de nou en el moment de la descolonització". I sobre la blasfèmia no es pot estar de recordar que "Bernard Shaw deia que totes les grans veritats comencen sent qualificades com a blasfèmies".

A França, l'afer de les caricatures de Mahoma amoïna. "Aquí vivim 7 milions de musulmans que hem renunciat a tornar als nostres països d'origen", diu Mohamed Latrèche, principal dirigent d'un sorprenent Partit dels Musulmans de França (PMF), fundat a Estrasburg el 1977 i que no ha obtingut mai un resultat electoral que el fes figurar en les relacions de vots emesos. Són realment 7 milions? Ningú no ho sap. Latrèche sembla que confon voluntàriament origen geogràfic i religió, dóna per bo que tots els nascuts a Algèria, el Marroc, Tunísia, Mauritània, Líbia, l'Egipte, el Líban, Mali, Senegal, la

Costa d'Ivori, la República Centreefricana, etc. són creients en l'islam. Hi ha qui diu que només un 10% és creient i practicant; hi ha qui parla d'un 15%, però tothom accepta que l'islam és la segona religió de França, numèricament parlant, és clar. El fet és que la publicació de les caricatures de Mahoma pel diari *France soir* i la revista satírica *Charlie Hebdo* ha ofès molta gent d'origen àrab o filla d'immigrants àrabs o musulmans. "Els molesta sentir que hi ha dos pesos, dues mesures", diu Olivier Roy, un gran especialista de l'univers islàmic. És a dir, que de la famosa divisa –"Liberté, égalité, fraternité"– el terme del mig no s'aplica als ciutadans d'aspecte magribí o de pell fosca. "La llei Gayssot –una llei votada el 1990– prohibeix les manifestacions racistes, antisemites o xenòfobes", recorda Youssef Zaoui, líder de la Unió d'Associacions Musulmanes (UAM) creada el 2001 i que es desmarca de l'oficialista i

prudenter Consell Francès del Culte Musulmà (CFCM). "El que volem és que l'islam tingui els mateixos drets que el judaisme."

Com no pot ser d'altra manera, algunes manifestacions d'antisemitisme han estat perseguides per la llei; declaracions racistes són castigades per la justícia quan hi ha una querrel·la; una sentència ha condemnat recentment diputat per haver dit "paraules homòfobes", i, com reconeix Olivier Roy, "avui cap gran diari francès publica caricatures que ridiculitzessin els catòlics, els nans, els homosexuals o els gitanos". Un còmic –Dieudonné– de dubtosa comicitat, però d'indubtable talant per a la polèmica, s'ha especialitzat en bromes "adreçades precisament contra la hiperprotecció concedida als jueus", diu l'escriptor Philippe Muray, per qui l'estat, amb les seves lleis, "no voloreix l'emergència dels grups de pressió, sinó dels grups d'opressió". I

Tothom accepta que l'Islam és la segona religió de França, numèricament parlant, és clar

dibuixos. El diari *Libération*, com *Le Monde*, en va seleccionar un parell i el setmanari polític en clau d'humor *Le Canard enchaîné* va optar per fer dotze nous dibuixos satírics sobre l'islam. "És una qüestió de principis i no podem recular", diu Val. El que sembla que li va portar més maldecaps va ser triar la portada. "N'hi havia una que ens feia riure molt, però era completament gratuïta. Vam pensar també de fer-ne una de primera amb Jesucrist o Buda, però l'expectació era forta i no podem defugir-la amb una pirueta." El resultat és un Mahoma, "desbordat pels integristes", que gemega desesperat tot dient: "Que trist és ser estimat per cretins!"

No és cap secret que les víctimes desenvolupen una actitud victimista si això els serveix per mantenir unida la comunitat i per justificar els seus errors i incapacitats. Quan, a més, una altra comunitat, veïna i envejada –la jueva– ha obtingut suposats privilegis després de convertir-se en víctima per antonomàsia –hi ha qui ha parlat de *Shoah-bussines*–, no és estrany que s'hagi convertit en referència. Els manifestants de París i Estrasburg volen una llei contra l'"islamofòbia". A Algèria aquesta llei existeix i és la que ha servit per ficar a la presó Berkane Bouderbala i Kamel Boussad, directors de dues publicacions que es van atrevir a reproduir les caricatures perquè lectors i espectadors sabessin de què els estaven parlant. Per a Philippe Val, el problema no són els dibuixos, la seva qualitat o si ridiculitzen Mahoma: "No vull

entrar en un debat sense interès –diu–. El problema és que acceptar de prohibir-los és acceptar que retallin la democràcia, és acceptar que es posi en qüestió un dret fonamental. El turbant amb la bomba pot ser interpretat com una equiparació entre l'islam i el terrorisme, com ho fa l'islamisme més simplista, però també com una imatge de la manera com és transformat un profeta pels seus seguidors." Com moltes altres persones a França, Val també es demana per què tota aquesta indignació de la comunitat musulmana no es manifesta quan uns eixelebrats fan explotar bombes en un tren, es llancen contra gratacels o se suïciden fent-se explotar enmig d'un bateig després de cridar el clàssic "*Allah Akhbar*". "Ningú no surt al carrer dient que aquests prenen el nom d'Al·là en va", constata l'altre dia el filòsof Alain Finkielkraut. Per a Val no es pot cedir al xantatge de la violència i nega prendre l'islam com a diana preferida de les seves fletxes. "Quan es va morir Joan Pau II, el vam dibuixar arribant al cel i trobant-lo tot buit. El papa demanava: 'Que hi ha algú?' enmig d'un silenci absolut." Per deixar ben clar que els musulmans no tenen dret a cap tracte de preferència, Val s'ha compromès a publicar els resultats d'un concurs d'acudits organitzat per un diari de Teheran per atacar els jueus i posar en dubte la Shoah: "Imprimirem els dibuixos i els comentarem. Els francesos tenim dret a saber què fa la premsa iraniana, no li sembla?"

ILICIELX2006

Del 18 de maig a l'1 de novembre

Una ocasió única per a descobrir tres tresors

La Dama d'Elx torna a la ciutat que la va veure naixer, i es reuneix amb els altres tresors de la ciutat, el Palmerar i el Misteri. El caràcter temporal de la seua estada la converteix en una oportunitat excepcional per a visitar els tres senyals d'identitat dels il·licitans.

Per a celebrar aquest fet singular, s'ha preparat D' Illici a Elx 2006, una gran exposició multisede que convida a conèixer els més de 2500 anys d'història de la ciutat.

D' Illici a Elx 2006, una ocasió única per a descobrir tres tresors.

www.ilicielx2006.com

ELX

DOS PATRIMONIS DE LA HUMANITAT

França ha estat un dels objectius de les protestes dels musulmans. L'afer de les caricatures s'ha afegit a la prohibició, implantada pel Govern francès, de dur el xador a les escoles i altres espais públics.

d'un punt de vista oposat, Lhaj Thami Breze, president de la Unió d'Organitzacions Islàmiques de França (UOIF), partidari d'un islam francès i d'"infiltrar-se dins les institucions", d'acord amb la tècnica del seu model —els Germans Musulmans—, fa un mateix diagnòstic, encara que demana just el contrari: "Els avantatges han de ser per a totes les religions. L'Islam vol el que té el judaisme o tenen els catòlics. No és un problema de xoc de civilitzacions, sinó que senzillament una d'elles no vol continuar sent considerada de segona divisió."

Són, doncs, precisament els més laics els que reclamen que l'estat es desinteressi de la protecció de les religions, que tenen la pell molt fina. Per a ells és suficient la llei del 1972 que estableix els límits de la llibertat d'expressió de manera molt delicada, perquè admet el

A França, l'afer de les caricatures de Mahoma amoïna

dret de crítica, burla o desmitificació de totes les religions, però demana respecte per als creients. Les idees, doncs, poden ser combatudes. Al·là, com Déu o el déu dels jueus, com Buda, Vishnu i tots els déus i profetes que vostès vulguin, poden ser presentats de manera poc favorable, amb turbant i bombes si cal, però el ciutadà devot té dret al respecte. On comença i on acaba aquest? La feina dels jutges requereix un alt nivell de sofisticació teològica. En qualsevol cas, la República, amb l'aprovació de la ja citada llei Gayssot, va obrir la porta al greuge comparatiu i per això més de 500 historiadors demanen l'abrogació, pura i dura, de les quatre lleis

dites "memorialistes", que si en un cas "protegeixen" la memòria de la Shoah en un altre qualifiquen de "genocidi" la matança d'armenis realitzada pels turcs el 1915, en un tercer cas estableix el caràcter de "crim contra la humanitat" el comerç d'esclaus entre Àfrica i Amèrica, i en un darrer cas —tan primic que el Consell Constitucional hagut d'intervenir-hi— es reconeixia el caràcter positiu de la presència francesa als territoris d'ultramar" i demanava que així s'explicités en els manuals escolars d'història.

Octavi Ma
P